

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

17. Središnji postupak licenciranja

Pred nama je **17.** po redu Središnji postupak licenciranja klubova. U proteklih **16** godina, u postupku je sudjelovalo **87** različitih tražitelja licence (klubova). Izdano je **126** UEFA licenci, **223** Licenci za Prvu HNL te **271** za Drugu HNL. Naši stručnjaci pregledali su svu dokumentaciju, informacije i podatke koje su dostavili klubovi, odnosno tražitelji/primatelji licence, te su tom prilikom izradili cca. **6800** listi provjera o ispunjenje kriterija. Po **prvi puta**, u postupak licenciranja klubova uključit će se i **ženski nogometni klubovi**, budući da je za sudjelovanje u UEFA Ligi prvakinja (**UWCL**) od natjecateljske **2020/21.** i ženskim nogometnim klubovima potrebna licenca.

Pravilnik o licenciranju klubova i financijskom fair-playu UEFA-e - povijesni pregled sustava licenciranja klubova

Udruženje europskih nogometnih saveza, UEFA, skrbeći o budućnosti nogometne igre uz potporu svih svojih saveza članova, još 1999. godine utemeljila je sustav licenciranja klubova, te je 15.01.2001. godine Izvršni odbor UEFA-e usvojio **Priručnik** za licenciranje klubova, Verzija 1.0. Svi savezi članovi Uefe u skladu s ovim Priručnikom proveli su četiri ciklusa licenciranja klubova.

Tijekom prva četiri ciklusa licenciranja UEFA je kontinuirano analizirala funkcioniranje sustava, a rezultati su doveli do potrebe za kreiranjem novog, kvalitetnijeg, ali i zahtjevnijeg Priručnika o licenciranju klubova, Verzija 2.0, koji je 21.09.2005. usvojio Izvršni odbor UEFA-e. Taj se Priručnik primjenjivao u postupcima izdavanja licenci klubovima za natjecateljsku 2008./09. godinu. Zbog višestrukih pozitivnih reakcija, ali i potrebe da se adekvatno odgovori na izazove s kojima se suočavao europski nogomet, 26. rujna 2008. godine Izvršni odbor UEFA-e usvojio je *Pravilnik* o licenciranju klubova, koji je zamijenio dvije prethodne verzije tzv. Priručnika. Sljedeća verzija Pravilnika, uz sudjelovanje saveza članova, Komisije za licenciranje klubova, ali i ostalih interesnih skupina: Europskog udruženja profesionalnih liga (EPFL), Europskog udruženja klubova (ECA), Međunarodnog udruženja nogometaša (FiFPro Europa), te Međunarodnog udruženja navijača (*Supporters Direct*) Izvršni odbor UEFA-e usvojio je 18. svibnja 2012. u Ženevi. U ovoj verziji Pravilnika poseban je naglasak na *financijskom fair playu*. Cilj je financijskog fair playa izbjeći i spriječiti nerijetke financijske turbulencije, s kojima se posljednjih desetljeća suočava europski nogomet, a čemu jedini uzrok nije bila globalna financijska i gospodarska kriza u svijetu i Europi, već mnogo češće neodgovarajuće, nesustavno, nedosljedno, netransparentno i neodgovorno financijsko poslovanje takvih nogometnih klubova. Iskustva klubova, saveza članova, Uefinih tijela koja su nadležna za licenciranje i financijskim fair play, kao i ostalih već ranije spomenutih interesnih skupina, kojima se ovaj puta priključio i CAFE (*Centre for Access to Football in Europe*), nakon tri godine provedbe, opsežnom analizom i diskusijom došlo se do novije verzije Pravilnika o licenciranju klubova i financijskom fair playu, koji je 29. lipnja 2015. u Nyonu usvojio Izvršni odbor UEFA-e.

Nakon tri godine primjene, na osnovu iskustava i povratnih informacija, saveza članova UEFA-e koji imaju ulogu davatelja licenci, Uefine administracije, Uefinog Tijela za financijsku kontrolu klubova, te nakon opsežnih konzultacija *ECO-om, EPFL-om, FiFPro Europa, Supportes Direct, CAFE*, Radna skupina Uefine Komisije za licenciranje klubova izradila je prijedlog **novog, aktualnog UEFA Pravilnika o licenciranju klubova i financijskom fair-play-u** (https://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/02/56/20/15/2562015_DOWNLOAD.pdf); koji je Izvršni odbor UEFA-e usvojio na svojoj sjednici 24.05.2018., a koji je stupio na snagu **1. lipnja 2018.**

Kao i ostali Uefini savezi članovi, Hrvatski nogometni savez dužan je svoj nacionalni Pravilnik o licenciranju klubova usklađivati s važećim Uefinim propisima. No, pravilnici HNS-a nisu samo kao posljedica obveze poštivanja Uefinih propisa, nego također i rezultat analiza koje se permanentno provode na razini Hrvatskog nogometnog saveza, slijedom povratnih informacija od klubova, kao i onih koji sudjeluju u donošenju odluka o licencama (Izvršni odbor, Komisija i Žalbeno tijelo, te Odjel za licenciranje HNS), te komisija i radnih tijela Izvršnog odbora HNS-a, kao i ostalih dionika nogometnog sporta u RH.

Pravilnik o licenciranju klubova HNS-a u njegovom posljednjem izdanju, usvojio je Izvršni odbor HNS-a **18. listopada 2019. godine.**

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

Stalni ciljevi sustava licenciranja klubova su:

- *Daljnja promocija i stalno poboljšanje standarda u svim aspektima nogometa u Hrvatskoj i davanje stalnog prioriteta treniranju i brizi za mlade igrače u svakom klubu;*
- *Osigurati da svaki klub ima adekvatnu razinu posloводства i organizacije;*
- *Prilagodba klupske sportske infrastrukture, da bi se igra imala, gledateljima i predstavnicima medija osigurali dobro izabrani, dobro opremljeni i sigurni objekti;*
- *Ouvanje integriteta i nesmetanog odigravanja Uefinih i natjecanja HNS-a;*
- *Omogućiti klubovima da razvijaju sustavno vrednovanje u financijskim, sportskim, pravnim i infrastrukturnim kriterijima, te kriterijima stručnog osoblja i administracije u Hrvatskoj i/ili Europi;*
- *Poboljšati ekonomsku i financijsku sposobnost klubova, povećati njihovu transparentnost i vjerodostojnost;*
- *Dati poseban značaj zaštiti vjerovnika na način da klubovi pravovremeno podmiruju svoje obveze prema zaposlenicima i državi za poreze i doprinose, te drugim klubovima.*
- *Uvesti više discipline i racionalnosti u financijsko poslovanje klubova;*
- *Poticati klubove da posluju na osnovu svojih vlastitih prihoda;*
- *Poticati odgovornu potrošnju na dugoročnu dobrobit nogometa;*
- *Poticati dugoročnu racionalnost i održivost europskog klupskog nogometa.*

Ciljevi se ostvaruju zajedničkim mjerama koje provodi Hrvatski nogometni savez u ulozi davatelja licence, s jedne strane, a s druge strane klubovi, koji su na početku tzv. Središnjeg postupka licenciranja – tražitelji licence, a po izdavanju licence – primatelji licence. Hrvatski nogometni savez provoditi će naredni postupak licenciranja sukladno Pravilniku o licenciranju klubova HNS, kojeg je odobrio Izvršni odbor Hrvatskog nogometnog saveza te sukladno uputama i smjernicama UEFA-e, te «**Club Licensing Quality Standard**» izdanje 2012, putem Odjela za licenciranje HNS, te tijela koji donose odluke o licencama: **Komisije za licenciranje i Žalbenog tijela za licenciranje.**

LICENCIRANJE KLUBOVA

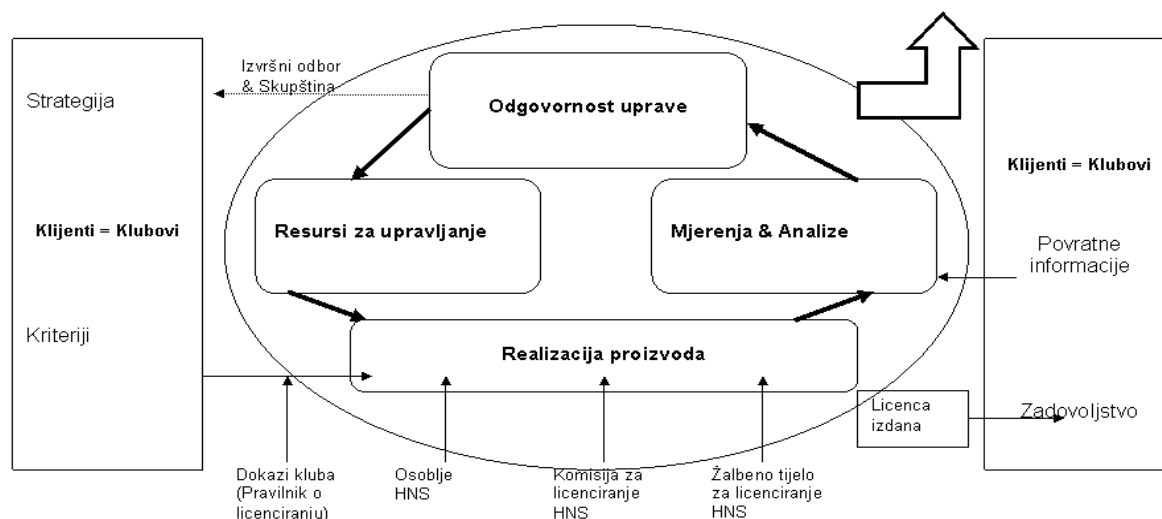
Natjecateljska 2020./2021. godina

Prije navedeni stalni ciljevi sustava licenciranja ostvaruju se kontinuirano, putem odgovarajuće, pravovremene, profesionalne, djelotvorne primjene i provedbe sustava, posebice od strane Hrvatskog nogometnog saveza, odnosno njegovih tijela, ali i od strane klubova, u svojstvu tražitelja, odnosno primatelja licence. Ciljevi se ostvaruju putem ispunjenja pet skupina kriterija opisanih u Pravilniku o licenciranju klubova HNS-a. Ispunjenje kriterija dovodi do ostvarenja ciljeva sustava, što se praktično manifestira u dobivanju licence za sudjelovanje u određenom natjecanju za predstojeću natjecateljsku godinu, ali i ispunjavanju kriterija tijekom licencirane natjecateljske godine. Ispunjenje svakog kriterija iz skupina: **sportskih, infrastrukturnih, kriterija administracije i stručnog osoblja, pravnih i financijskih kriterija**, dovodi do postizanja glavnih, ali i posebnih ciljeva.

Posebni ciljevi:

- a) Profesionalnim rukovođenjem, upravljanjem i provođenjem sustava licenciranja klubova od strane Hrvatskog nogometnog saveza (Odjel za licenciranje, Komisija i Žalbeno tijelo za licenciranje) - **ostvaruju se profesionalni standardi provođenja transparentnog sustava procjene ispunjenja kriterija od strane klubova tražitelja licence**. Primjenom Standarda koji je propisala UEFA, a čiju primjenu certificira neovisna certifikacijska tvrtka «SGS», tražiteljima licence pružaju se usluge i podrška u ispunjavanju kriterija, te transparentni pokazatelji i informacije u provođenju ovoga sustava. Tijela za licenciranje HNS-a nemaju samo zadaću ocjenjivati status ispunjenja kriterija od strane tražitelja, nego također pomagati tražiteljima/primateljima licence da definirane kriterije i ispune. To se obavlja putem konzultacija s klubovima, održavanjem seminara i radionica, kreiranjem dokumentacije koja će tražiteljima omogućiti lakše «baratanje» informacijama i dokumentacijom u cilju ispunjenja kriterija, te nizom drugih aktivnosti i poslova koje obavlja Odjel za licenciranje klubova HNS.

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

- b) Sudjelovanjem u postupku licenciranja, klubovi-tražitelji licence, svojim angažmanom u ispunjenju kriterija, **unapređuju poslovne navike** i u takvom transparentnom sustavu, opisanom prije svega, Pravilnikom o licenciranju klubova HNS, **svoje poslovanje provode učinkovitije i profesionalnije, te unapređuju svoju sportsku, ali i profesionalnu razinu. Potrebno je i dalje poticati klubove, posebno njihove uprave kako bi shvatili potrebe, ali i prednosti koje ostvaruju unapređenjem svog rada i poslovanja.**
- c) **Kvalitetan rad s mladim igračima u klubovima** - svaki klub mora imati kvalitetan pisani program rada s mladim uzrastima po kojem obavlja treniranje i obrazovanje svojih mladih igrača:
- **Treniranje i obrazovanje mladih nogometaša** obavlja se kroz stručne programe koje provode **stručno osposobljeni treneri** (npr. vođenje dnevnika rada na treninzima, evidencije prisutnosti na treninzima, analize različitih aspekata kolektivnih i individualnih rezultata) – a **prema programskoj i organizacijskoj shemi tzv. škola nogometa u klubovima. Stručnjak za Sportske kriterije** surađuje i kontaktira klubove sa sugestijama u planiranju i provođenju Programa razvoja mladih uzrasta – **stalan zadatak.**
 - **Briga klubova za zdravlje njegovih igrača**, posebno mladih igrača – o svakom pojedinom igraču liječnik/ci kluba mora/ju voditi zdravstveni karton, uz obvezno obavljanje redovitih liječničkih pregleda, koji uključuju između ostalog i **obvezno kardio-vaskularno snimanje. UEFA i Hrvatski nogometni savez propisali su minimalni sadržaj za godišnje medicinske preglede svih registriranih igrača kluba.**
 - Obrazovanje igrača o opasnostima na njihovo zdravlje, ali i posljedicama koje doping može imati na njihovu karijeru;
 - Obrazovanje igrača o integritetu natjecanja, te svim izazovima i opasnostima koje donosi svaka vrsta manipulacije izvan terena na nogometnu utakmicu i njen sportski rezultat, odnosno namještanje rezultata ili tijekom utakmice, nedozvoljeno kladenje i slične nedopuštene radnje.
 - Tražitelj licence mora utvrditi i provoditi mjere u skladu s svim relevantnim uputama UEFA-e s **ciljem zaštite, očuvanja i jamstva dobrobiti igrača** mladih dobnih uzrasta te da im osigurati sigurno okruženje uvijek kad oni sudjeluju u aktivnostima koje organizira tražitelj licence.
- d) **Klubovi trebaju voditi stalnu brigu o obrazovanju svojih igrača**, omogućiti im i poticati ih na nastavak njihovog redovnog školovanja i profesionalne izobrazbe, stalno surađivati sa školama i voditi brigu o obrazovnom statusu svojih mladih igrača. **Treneri momčadi mladih uzrasta, posebno voditelji programa razvoja mladih uzrasta u klubovima moraju voditi brigu o svakom igraču po pitanju njegovog obrazovanja i na to ga poticati, surađivati s nastavnicima i roditeljima na tom planu.**
- e) **Stručno usavršavanje trenerskog, medicinskog i drugog stručnog osoblja s ciljem poboljšanja kvalitete rada**, koje sudjeluje u treniranju, posebno mladih igrača (stručni seminari, radionice...). HNS je organizator brojnih takvih stručnih seminara i obrazovnih modula (seminari za trenere, liječnike, fizioterapeute koji se redovito održavaju u organizaciji stručnih tijela HNS-a (Komisija nogometnih trenera, Stručna komisija, Nogometna akademija, Zdravstvena komisija, itd.).

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

- f) **Poznavanje i razumijevanje Pravila nogometne igre** – adekvatno poznavanje Pravila nogometne igre jamči fair play na terenu za igru, što je i smisao nogometne igre, jača sportski duh i sportsko nadmetanje, izbjegavaju se ozljede igrača, povećava atraktivnost igre. **Ovaj se cilj postiže organizacijom stručnih predavanja u klubovima, koja nisu namijenjena samo trenerima, već i igračima, posebno mladim igračima.** Ovakva predavanja organiziraju se u klubovima a stručno osposobljavanje i prezentacije obavljaju sudački instruktori/kontrolori sudaca i aktivni suci FIFA-e/ Prve HNL. Za postizanje ovog cilja ostvaruje se suradnja na relaciji: klub – Komisija nogometnih sudaca HNS/ŽNS – **stalan** zadatak. U postupku licenciranja stručnjak za Sportske kriterije surađuje s Komisijom nogometnih sudaca HNS.
- g) **Praksa rasne jednakosti** – posebno motivirati klubove da kreiraju svoju politiku i mjere za provođenje borbe protiv rasizma i svih oblika diskriminacije i nesnošljivosti, budući da posljednja događanja koja se očituju u nesportskom ponašanju navijača na stadionima upućuju na nužnost takvih aktivnosti s ciljem sprječavanja i iskorjenjivanja takvih neprihvatljivih ponašanja.
- h) **Potpورا razvoju ženskog nogometa** – ovim kriterijem potiče se klubove da u skladu sa svojim mogućnostima daju poticaj razvoju ženskog nogometa, koji posljednjih godina postaje sve popularniji diljem Europe, te i UEFA i HNS nastavljaju ulagati što više napora i sredstava u ovaj segment nogometne igre. Uključenjem ženske populacije u organizirani nogomet, dodatno se širi popularnost našeg sporta, ali i opseg potencijalnih „potrošača“ i navijača, ali i društvena dimenzija našeg sporta i socijalna odgovornost dobiva sve više na značaju.
- i) **Poboljšanje nogometne infrastrukture** – stadioni / objekti za treniranje – **stalan** zadatak koji se odražava u ispunjenju Infrastrukturnih kriterija sadržanih u Pravilniku o licenciranju HNS i UEFA Pravilniku o stadionskoj infrastrukturi:
- **sigurni stadioni – periodični pregledi** koji se obavljaju u okviru postupka licenciranja po propisanim kriterijima jamče veću sigurnost gledateljima i igračima, te ostalim sudionicima utakmica i natjecanja;
 - **udobniji stadioni za gledatelje – povećanje broja sjedećih mjesta**, povećanje broja natkrivenih sjedala, kvalitetni sanitarni čvorovi, udobni objekti za osvježenje;
 - **kvalitetna rasvjeta na glavnim terenima, ali i na terenima za treniranje** – omogućuje atraktivnije nogometne priredbe, veći broj gledatelja, kvalitetne televizijske prijenose, povećani prihod (televizija), intenzivnije treniranje i intenzivnije korištenje terena za treniranje;
 - **kvalitetan sustav video nadzora te moderni uređaji za kontrolu ulaska gledatelja** – obveza iz Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima;
 - **poboljšanje kvalitete objekata za predstavnike medija** koji će im omogućiti kvalitetniji i ugodniji rad (radna mjesta, prostorije za press konferencije, tv-studiji...);
 - **poboljšanje oznaka o kretanju unutar i izvan stadiona** – lakše kretanje i snalaženje gledatelja, medija, službenih osoba;
 - **poboljšanje uvjeta smještaja invalidnih osoba na stadionu** (smještaj, sanitarni čvorovi);
 - **poboljšanje kvalitete terena za igru i sustava održavanja** (sustavi navodnjavanja, odgovarajuće održavanje travnate površine, sustavi za grijanje terena);
 - **poboljšanje udobnosti i sanitarnih uvjeta svlačionica za momčadi i suce;**
 - **poboljšanje prostorija za medicinske preglede igrača – kvalitetna oprema; prostorija za prvu pomoć gledateljima, prostorija za doping kontrolu;**
 - **ukupno povećanje sigurnosti, ali i udobnosti svih posjetitelja stadiona – uklanjanje svih prepreka i/ili potencijalnih rizičnih instalacija** (ostaci građevinskog materijala, instalacije za navodnjavanje terena, reklamni panoi), povećanje travnatog ruba do prve vertikalne prepreke, itd.;
 - **prostorija za VAR tehnologiju (stadioni za utakmice I. HNL)** – radi uvođenja i pravilnog funkcioniranja VAR tehnologije, na stadionima treba biti ova specifična prostorija;
 - **veći broj kvalitetnih terena za treniranje** povećava sigurnost igrača, sudjelovanje većeg broja igrača, kvalitetnije treniranje, manji broj ozljeda igrača;
 - **poboljšanje uvjeta, dostupnosti i kvalitete terena za treniranje za sve momčadi kluba:** minimalan broj terena s prirodnom i umjetnom travom, dobre kvalitete, rasvjeta na pomoćnim terenima, udobne pripadajuće svlačionice s pripadajućim i kvalitetnim sanitarnim uvjetima.

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

U ostvarivanju ciljeva poboljšanja nogometne infrastrukture Stručnjak/ci za infrastrukturne kriterije klubovima i vlasnicima stadiona (gradska poglavarstva i sl.) **daju stručnu potporu i savjete u planiranju i projektiranju novih / rekonstrukciji postojećih stadiona**, te davanjem konkretnih savjeta / rješenja na licu mjesta - **stalan zadatak**.

Suradnja HNS-a (Odjel za licenciranje, stručnjak/ci za infrastrukturu) - MUP/ nadležne PU na usklađivanju propisa i postupka za ocjenjivanje / izdavanje «Prosudbe sigurnosti», te poštivanju aktualnih zakonskih propisa - **stalan zadatak**.

Klubovima se stavljaju na raspolaganje informacije i dokumenti, koji im mogu poslužiti kao „obrazac“ za projektiranje novih stadiona/rekonstrukcije već izgrađenih (FIFA/UEFA preporuke..., rasvjeta, umjetna trava...)

Odjel za licenciranje klubova HNS u suradnji i s potporom Uefinog odjela za stadione i sigurnost surađuje s vlasnicima stadiona – gradovima u poticanju izgradnje i rekonstrukcije stadiona i daje potporu klubovima - **stalan zadatak**.

j) **Poboljšanje kvalitete i sposobnosti stručnog osoblja i administracije u klubovima** – jasni opisi poslova, podjela poslova – organizacijske sheme, itd. što rezultira kvalitetnijim i profesionalnijim radom klubova, ne samo kao sportskih organizacija, nego kao sposobnih i kvalitetnih poduzeća.

Dobro osposobljeni klupski službenici (direktor, tajništvo, marketing, financije...) **s odgovarajućom razinom obrazovanja i sposobnostima za obavljanje svakodnevnih poslova:**

- Daljnje stvarno oživljavanje **funkcije sportskog direktora, kao središnjeg koordinatora i kreatora stručnog rada u klubu**, postavljanja ciljeva i načina postizanja ciljeva, angažiranje igrača, postavljanje sportskih ciljeva kluba (prvenstveno prva momčad). **Sportski direktor** kao kreator i koordinator stručnog rada u klubu ostvaruje punu suradnju sa «školom nogometa» u klubu, u smislu kreiranja igračke «kadrovske» politike i promocije vlastitih mladih igrača u prvu momčad. Sportski direktor djeluje kao spona između sektora razvoja mladih uzrasta i prve momčadi s jedne strane, te uprave i klupske administracije – s druge strane.
- **Treneri** sa zvanjima propisanim **Uefinom konvencijom o međusobnom priznanju trenerskih kvalifikacija** (UEFA PRO, UEFA „A“ i UEFA „B“ trenerske licence). Stalna suradnja s Nogometnom akademijom HNS i Komisijom nogometnih trenera.
- Angažirano **kvalitetno i odgovorno medicinsko osoblje u klubovima** koje vodi stalnu i stručnu brigu o zdravlju, liječenju i prehrani svojih igrača, a te zasebno igrača mladih uzrasta. **Provođenje „Anti doping“** programa i permanentno informiranje igrača o opasnostima dopinga, te mjerama za provođenje Anti-dopinga. **Stalna suradnja** sa Zdravstvenom komisijom.
- Angažiranje **stručne osobe u klubu koja brine o predstavnicima medija na utakmicama, ali i koja brine o ukupnim komunikacijama kluba s medijima i javnošću te provođenju komunikacijske politike članova kluba** (menadžment, treneri, igrači) s medijima i javnošću.
- **Angažiranje kvalitetnih redara / zaštitarskih tvrtki koji brinu o redu i sigurnosti tijekom utakmica, pripremaju potrebne akte klubova** (evakuacijski planovi, planovi osiguranja, i sl. sukladno važećim zakonskim), te koji ostvaruju kvalitetnu suradnju s MUP-om i drugim državnim tijelima i institucijama. Stalna suradnja s Povjerenikom za sigurnost HNS-a i Komisijom za sigurnost HNS-a.

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

- **Uloga časnika za vezu s navijačima**, kojem je primarna zadaća **suradnja s navijačkim skupinama kluba**, osoba koja ostvaruje stalnu vezu i odnose kluba i njegovih navijačkih skupina, te suradnja s časnicima za navijače drugih domaćih i inozemnih klubova. Organizacija boravka, programa dobrodošlice i potpore druge vrste gostujućim navijačima te zajedničkih programa (npr. nogometnih utakmica između navijača, i sl.).
- **Uloga časnika za gledatelje s invaliditetom**, kojem je primarna zadaća **briga i potpora gledateljima s invaliditetom** tijekom nogometnih utakmica i koja po ovim pitanjima ima ključnu ulogu u klubu. Suradnja i razmjena informacija s časnicima za gledatelje s invaliditetom drugih klubova, razmjena iskustava i dobre prakse.
- Tijekom licencirane natjecateljske godine **stalna kontrola ispunjenja kriterija uz obvezne zamjene** u slučajevima pojave nepopunjenosti pojedinih funkcija (bolest, otkaz, ostavka, raskid ugovora, i sl.).

Prije navedeni ciljevi **ostvaruju se stalno** – Odjel za licenciranje klubova (stručnjak za kriterije str. osoblja i administracije) – Nogometna akademija HNS – Sektor razvoja, natjecanja i infrastrukture HNS-a – Komisija za profesionalni nogomet – Komisija nogometnih trenera – Zdravstvena i Anti doping komisija – Stručna komisija HNS – Komisija za ženski nogomet – Komisija nogometnih trenera HNS – Komisija nogometnih sudaca HNS – Komisija za natjecanje HNS.

- k) **Ostvarivanje kvalitetne pravne osnove za funkcioniranje kluba** u okviru Hrvatskog nogometnog saveza (pravni akti kluba koji između ostalog jasno prikazuju organizacijsku strukturu kluba, eventualno postojanje povezanih strana, jasne strukture upravljanja klubom, pravni oblik, struktura vlasništva kluba tj. sportskog dioničkog društva...) i sudjelovanje u natjecanjima (poznavanje propisa HNS-a, FIFA i UEFA-e).

Ostvarivanje cilja **trajno**: suradnja klubova i stručnjaka za Pravne kriterije – pomoć u pripremanju pravnih akata /predložci) – Komisija za propise HNS-a – Odjel za pravne poslove HNS-a (priprema i objavljivanje, te tumačenje pravnih akata HNS-a, FIFA i UEFA).

- l) **Poboljšanje transparentnosti financijskog poslovanja klubova, ekonomske i financijske sposobnosti, ali i odgovornosti**, pravovremeno ispunjenje financijskih obveza, prije svega prema njihovim zaposlenicima, drugim klubovima, kao i ostalim dobavljačima. **Povećanje transparentnosti financijskog poslovanja kluba** – kvalitetno financijsko izvještavanje i planiranje, angažiranje kvalitetnih revizora i financijskih savjetnika, te održavanje **financijske stabilnosti kluba i jamstvo vremenske neograničenosti i održivosti financijskog poslovanja**.

Provođenje odredaba o **financijskom fair-playu** sukladno odredbama Uefinog Pravilnika o licenciranju klubovima i financijskom fair-playu koji se primjenjuje na klubove koji sudjeluju u Uefinim klupskim natjecanjima. **Od 1. lipnja 2011.** svi klubovi koji sudjeluju u Uefinim klupskim natjecanjima (UEFA Liga prvaka i UEFA Europa liga) pod nadzorom su UEFA-e u odnosu na podmirenje financijskih obveza nastalih od 1. siječnja do 30. lipnja godine u kojoj započinju Uefina klupska natjecanja. **Nadzor** se provodi u odnosu na dospelje obveze prema drugim nogometnim klubovima koje su nastale iz djelatnosti prijelaza igrača (transfere) i prema vlastitim zaposlenicima. Tijekom 2019. UEFA je obavila nadzor nad četiri kluba: GNK Dinamo, HNK Rijeka s.d.d., HNK Hajduk š.d.d. Split i NK Osijek s.d.d., na temelju podataka koje su UEFA-i dostavili spomenuti klubovi putem Odjela za licenciranje klubova HNS-a. Uefino Tijelo za financijsku kontrolu klubova je donijelo odgovarajuće odluke u odnosu na svaki od spomenutih klubova. Kršenje odredaba financijskog fair-play-a za posljedice ima izricanje disciplinskih mjera takvim klubovima, a između ostalog i suspenziju isplata financijskih doprinosa koje takvim klubovima pripadaju na ime sudjelovanja u Uefinim klupskim natjecanjima.

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

U okviru Uefinog postupka nadzora klubova u okviru Financijskog fair-playa, svi klubovi Prve HNL u travnju 2019. dostavili su svoje godišnje financijske izvještaje (za 2018. godinu) izravno UEFA-i putem Internetske aplikacije. Ove podatke, osim u svrhe sveobuhvatne analize poslovanja klubova najviših liga Europe, UEFA analizira i koristi u svrhu provođenja postupka propisanog zahtjevom „točke pokrića“ („pozitivna nula“) a kojoj je osnovna svrha da klubovi **da ne troše više od ostvarenih prihoda** („Break-even rule“), **te tako ostvare svoju financijsku stabilnost i fair-play ponašanje i izvan terena za igru.**

Po uzoru na Uefin Financijski fair play, Odjel za licenciranje klubova HNS, na osnovu odluka Tijela za licenciranje je tijekom 2019. obavio nadzor nad svim klubovima Prve i Druge HNL u odnosu na njihovu pravovremenost u ispunjenju financijskih obveza nastalih od siječnja do rujna 2019. godine a koje se odnose na dospjela potraživanja drugih nogometnih klubova i vlastitih zaposlenika, kao i na ažurirane financijske planove tih klubova.

Ostvarivanje prije navedenih ciljeva i zadaća je **trajno**. Suradnja na relaciji: stručnjak za financijske kriterije – klub – revizor kluba, putem stručnih skupova – seminara – radionica – sastanaka na kojima se izmjenjuju iskustva i raspravljaju problemi i pronalaze moguća rješenja problema. Nadalje, suradnja stručnjaka za financijske kriterije s drugim tijelima i odjelima HNS-a u provjeri financijskih podataka koje klub iznosi u financijskim izvještajima (Disciplinska komisija HNS, Arbitražni sud HNS – sporovi, Nogometna akademija, povjerenici natjecanja I., II., III. HNL). Nastavljena je suradnja Odjela za licenciranje klubova HNS i Povjerenstva za profesionalne klubove pri Središnjem državnom uredu za šport. Ova suradnja podrazumijeva razmjenu informacija koje se prvenstveno odnose na postupak obveznog preoblikovanja klubova u sportska dionička društva, kao i zajedničko djelovanje u okviru propisanih nadležnosti.

Klubove se i nadalje potiče **da racionalno i odgovorno planiraju svoje prihode i troškove**, uvažavajući uvjete na ekonomskom i financijskom tržištu, te da kreiraju odgovarajuće modele financiranja u rizičnim razdobljima, kako vremensku neograničenost svog poslovanja ne bi doveli u pitanje.

Pravna osnova

Izvršni odbor HNS je na svojoj sjednici održanoj 18. listopada 2019. godine donio Pravilnik o licenciranju klubova HNS. Isti je dostavljen UEFA-i na uvid i analizu.

Kriteriji za dobivanje licence

Pravilnik o licenciranju klubova HNS opisuje **5 skupina kriterija**, a to su: **sportski, infrastrukturni, kriteriji administracije i stručnog osoblja, pravni i financijski, čije je ispunjenje uvjet za dobivanje licence.**

Kriteriji su podijeljeni u 3 stupnja:

- **“A”** (obvezno ispunjenje za dobivanje licence);
- **“B”** (obvezno ispunjenje za dobivanje licence, no zbog neispunjenja se licenca ne uskraćuje, već se klubu izriče novčana kazna ili ukor u skladu s Disciplinskim pravilnikom HNS-a),
- **“C”** (ispunjenje nije obvezno – kriterij preporuke i najbolje prakse)

LICENCIRANJE KLUBOVA

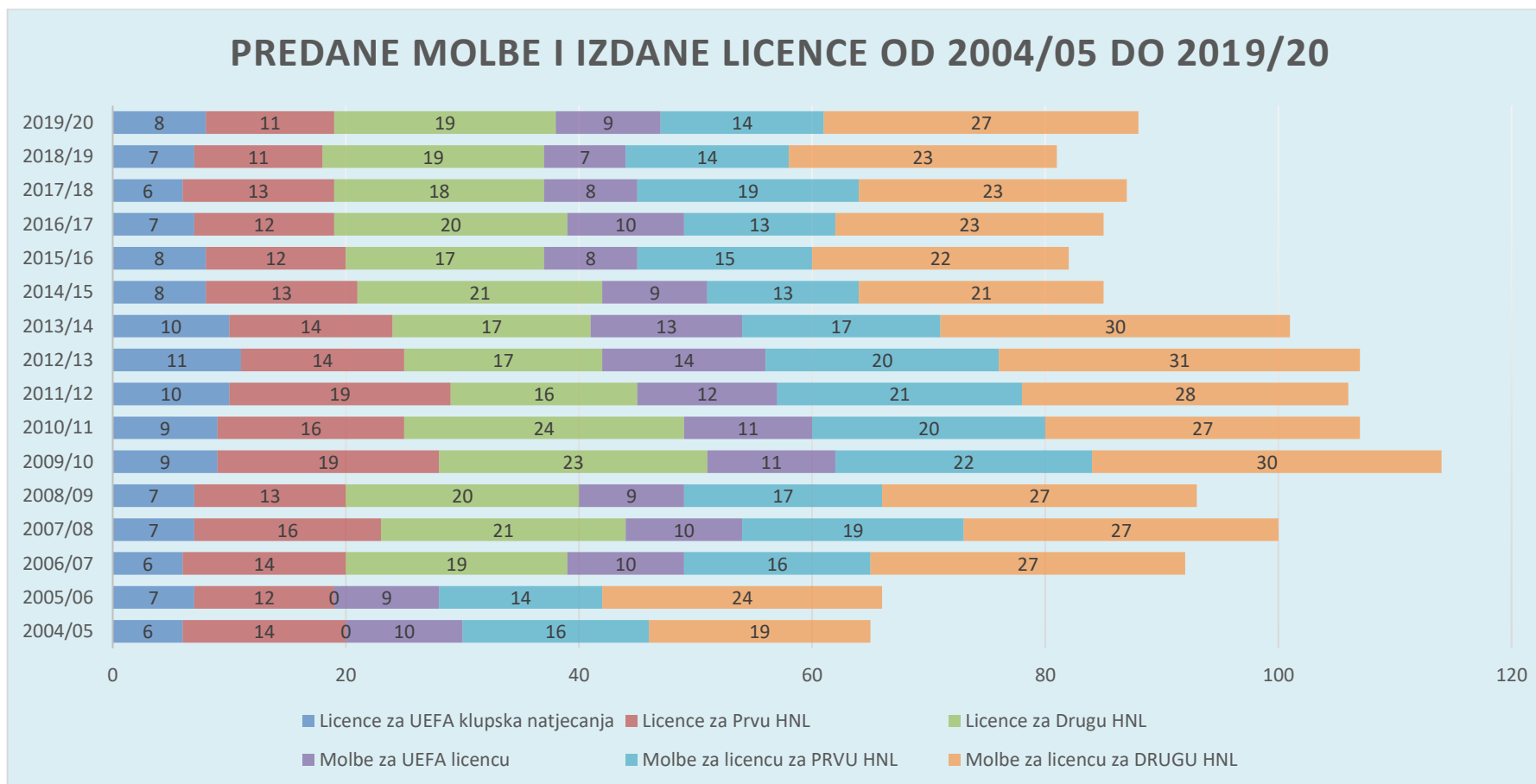
Natjecateljska 2020./2021. godina

16. Središnji postupak licenciranja klubova - natjecateljska 2019./20. godina

Sukladno Pravilniku o licenciranju HNS, petnaesti postupak licenciranja klubova obavljen je tijekom prve polovine 2019. godine za 2019/20. Uefina klupska natjecanja (Liga prvaka i Europa Liga) i 2019/20. Prvu hrvatsku nogometnu ligu i 2019/20. Drugu hrvatsku nogometnu ligu.

U nastavku se daje pregled klubova - tražitelja/primatelja licence i broj izdanih licenci:

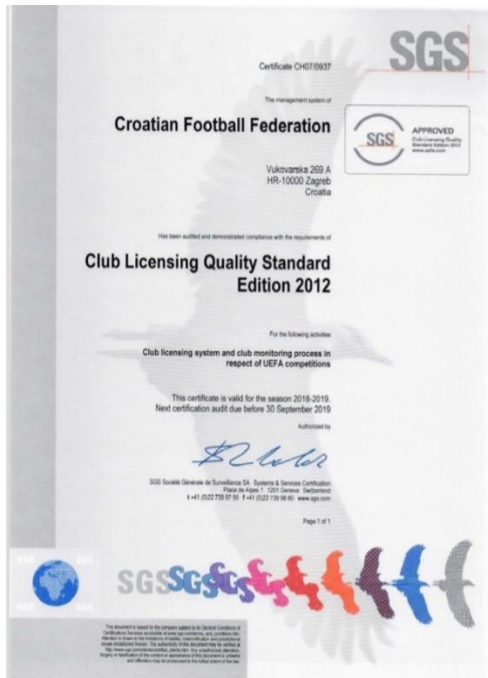
LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

Valja naglasiti da se kod klubova Prve, Druge ali i klubova Treće HNL i uočavaju stalni pomaci u pristupu, no ipak ostaje minimalan broj klubova **koji i dalje ozbiljno ne shvaćaju, niti sudjeluju u postupku licenciranja**. Sa zadovoljstvom se uočava da klubovi u svim ligama koje su do sada bile obuhvaćene ovim postupkom u potpunosti isti podržavaju. Sličan se postupak provjere kriterija, odnosno uvjeta već provodi među klubovima III. HNL a i HNLŽ, a i u drugim ligama i natjecanjima.

„Standard kvalitete licenciranja klubova“ - izdanje 2012.

Hrvatski nogometni savez je u svojstvu davatelja licence obavezan ispunjavati sve zahtjeve koji su sadržani u Uefinom Standardu kvalitete licenciranja klubova. Ispunjenje ovih zahtjeva svake godine ocjenjuje i provjerava neovisna međunarodna certifikacijska tvrtka SGS (*Société Générale de Surveillance*) – koja je imenovana od UEFA-e. **SGS je Certifikatom CH 07/0937 koji je vrijedio za natjecateljsku 2015/16. godinu** potvrdila da je sustav koji Hrvatski nogometni savez primjenjuje u upravljanju djelatnostima nacionalnog sustava licenciranja klubova ocijenjen i da **demonstrira ispunjenje zahtjeva Standarda**.

17.09.2019. auditor tvrtke SGS obavio je pregled dokumentacije i sustava upravljanja u HNS-u, koji je zaključen izvještajem iz kojeg je vidljivo ispunjenje svih zadanih zahtjeva. Na osnovu ocjene utvrđenog stanja uvedenosti i primjene zadanog sustava, njegove formalne transparentnosti i potvrđene pouzdanosti u primjeni, ovlašteni su procjenitelji / auditori utvrdili sukladnost sa zadanim zahtjevima.

Ovaj certifikat kvalitete dokazuje ugled Hrvatskog nogometnog saveza ne samo u sportskom i nogometnom, nego i širem poslovnom okruženju.

LICENCIRANJE KLUBOVA

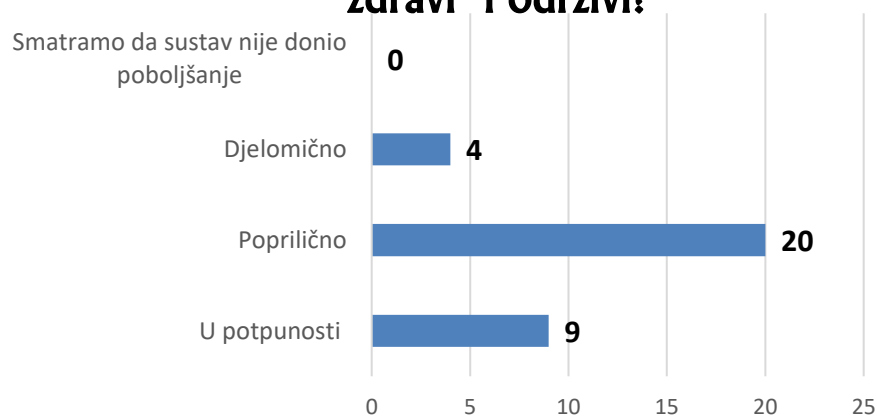
Natjecateljska 2020./2021. godina

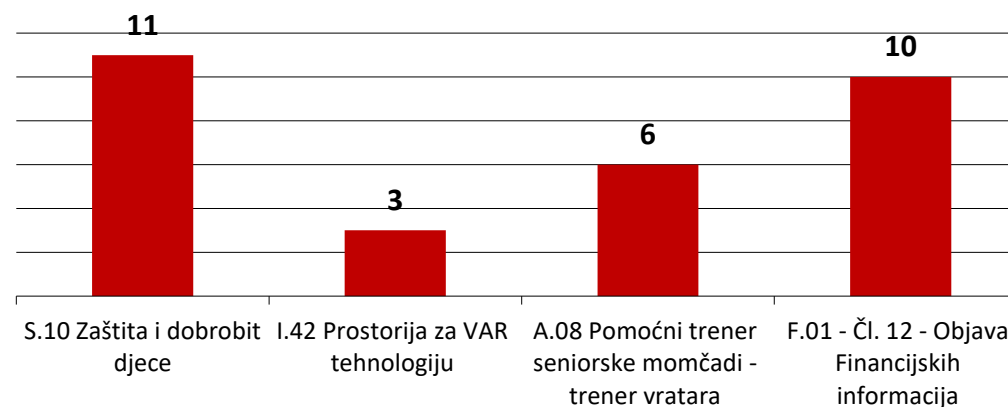
* * *

Povratne informacije klubova koji su za natjecateljsku godinu 2019/20. podnijeli molbe za Uefina klupska i natjecanje u Prvoj HNL i Drugoj HNL govore o njihovim reakcijama na ukupan sustav i njegovu primjenu, što je vidljivo iz donjih prikaza:

Vjerujete li da licenciranje klubova pomaže da klubovi postanu financijski "zdravi" i održivi?

Za koji od novo uvedenih kriterija smatrate da će najviše doprinijeti povećanju kvalitete hrvatskog klupskog nogometa?

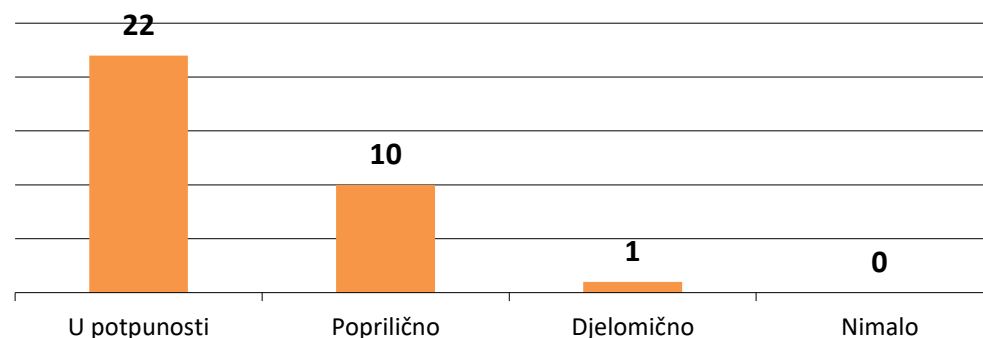

LICENCIRANJE KLUBOVA

Natjecateljska 2020./2021. godina

Smatrate li da su Pravilnik o licenciranju, kao i dokumenti i obrasci za klubove jasni i pomažu li Vam u ispunjenju kriterija licenciranja?

Uvjereni smo da će licenciranje klubova i dalje oblikovati čvrstu osnovu i biti nadalje jedan od najvrjednijih modela za daljnji razvoj i unapređenje nogometa na dobrobit svih sudionika, kao i “vanjskih” interesnih skupina: gledatelja i navijača, sponzora i investitora, medija...

Posebna će potpora i poticaj biti osigurani ženskim nogometnim klubovima koji će po prvi puta sudjelovati u postupku licenciranja po posebno propisanim kriterijima, koji su dakako, sastavni dio Pravilnika o licenciranju klubova HNS. Svakako očekujemo da će sustav licenciranja kao i dosad u muškom nogometu, biti značajan zamašnjak razvoju, unaprjeđenju i popularizaciji ženskog nogometa u Hrvatskoj.

Hrvatski nogometni savez odlučan je u svom djelovanju usmjerenom k ostvarenju ciljeva sustava licenciranja. To se prije svega ocrtava u nastojanju da njegovi klubovi posluju odgovorno, učinkovito i uspješno a u čemu imaju stalnu potporu Saveza, a isto tako da im sustav licenciranja bude jedno od značajnih poluga za poboljšanje njihovog sportskog i financijskog statusa, odgovornosti i ugleda u sportskom i poslovnom svijetu, te široj javnosti.

Zagreb, studeni 2019.

Predsjednik

Davor ŠUKER